5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV.— N-rul 303 **Ediția de dimineață** MARȚI 1 (14) NOEMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.85 / 9.15 / 18.— — 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 bani 60
Idem pag. IV .. 50
Inserții și reclame 3,50 linia
Cuntări sau informațiuni mai mare după mărime dela 60–350 bi

Directori: VIRGIL N. DĂRĂSCU și STELIAN POPESCU

CONTINUAM INAINTAREA în DOBROGEA

Ofensiva noastră pe frontul din Vrancea până în Slănicul-Moldova

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

ȚARANUL ROMAN

In presa franceză, s'a publicat un articol, în care d. Victor Eftimiu, cunoscut ca poet la noi, s'a apucat, tocmai în aceste momente de adevărat dramatism pentru Neamul românesc, să ponegrească pe țăranul nostru, talpa țării, isvorul întregului belșug din care cu toții trăim.

Nu știm efectul pe care l'a produs în Franța iubită, articolul ponegritorului, dar avem convingerea absolută, că acest om, dotat cu o scîntee de talent, de pe urma căruia a fost mult timp răsfățatul unei părți din societatea și presa românească, a trebuit singur să simtă chiar acolo, efectul desgustului provocat de nesocotitul act săvîrșit într'o țară unde presa reprezintă cu adevărat a patra putere în Stat.

Era de altfel fatal, să ne așteptăm, din partea acestui răsfățat levantin, la o lovitură în plin senin, cînu nu a trecut nici anul de cînd tot el, în presa germană, dar în circumstanțe diferite s'a dedat la un act aproape similar de înjosire a sufletului românesc.

Bravule țăran, greu ai dus-o în timp de pace, cînd a trebuit să lupți din toate puterile ca să cîștigi zi de zi și pas cu pas terenul economic uzurpat de alții greu o duci și azi, cînd afară de singele ce ți se ia din belșug pentru sfințirea pămîntului strămoșesc, mai trebue să simți și înțepătura ce-ți îndreaptă în suflet viperele pe cari le ai primit la sîn.

Din toți cîți au făcut mîndria veacurilor în neamul nostru, n'au mai rămas de cît țăranul român, care după două sute de ani, înoadă azi firul rupt al vremurilor eroice. Actele pe cari le săvîrșește azi țăranul român, sub ploaia de foc și de moarte pe care o aruncă la fiece clipă asupra lui dușmanul înfinit superior și în care el a băgat groaza prin avîntul în luptă și disprețul morței la fiece clipă, pentru ca să apere hotarul și pe toți netrebnicii dinnăuntrul lui, ar fi îndreptățit să-i se erte — chiar dacă avea — unele cusururi inerente firei omenești.

Cînd se va scri istoria vremilor prin cari trecem, cînd cercetătorul va scoate din praful archivelor documentele scrise cu singele celor de la țară, vor vedea și netrebnicii de azi, că dacă am trăit, că dacă ne menținem, că dacă rezistăm, totul se datorește țăranului român, cu care dușmanul în ordinele sale de zi, spune soldaților săi să evite lupta, despre cari generalii și amicii cari i-au văzut luptînd au rămas plini de admirație.

Țăranul român nu este nici leneș cum a zis Eftimiu, nici laș. Pe munca lui, scontată în timp de pace și-au agonisit existența atîția străini de firea lui pe bravura lui scontată azi, ne menținem credința și speranța într'o societate viitoare, în care repartiția drepturilor va fi prețul sacrificiilor la cari ia parte cu atîta tragere de inimă țăranul, iar oameni ca Eftimiu, își vor căuta alt adăpost decît albastrul soarelui românesc.

STELIAN POPESCU

Cum luptă românii

Părerea unui rănit ungur

Un prizonier ungur, rănit în luptele din Transilvania și transportat într'un spital din Sinaia, a fost întrebat de o doamnă dela „Crucea Roșie" ce părere are despre soldatul român și de chipul cum luptă el.

Ungurul, care cunoștea puțin limba română, și-a exprimat părerea în termenii următori:

— Soldatul român e *drachi* gol. Cînd pornește la atac cu baioneta nu-l mai poți opri. *Punge* dreapta, *punge* stînga. Noi zicem: stai, el tot *punge*.

Aceste cuvinte, spuse cu un pronunțat accent ungurese, a stîrnit hohote de rîs în jurul patului prizonierului maghiar.

Atacuri aeriene

Tulcea, 26 Octombrie

Un aeroplan inamic s'a ivit pentru prima oară asupra Sulinei, Duminică, 23 c., pe la orele 11 dim. Acest aeroplan a aruncat bombe asupra orașului și portului, fără să facă pagube.

In aceeași zi, după amiază, între orele 12—1, un alt aeroplan a aruncat bombe asupra comunelor Niculițel, Baschioi și Ciucurova.

In Niculițel și Baschioi bombele au făcut mai multe victime printre femei și copii, omorînd și mai multe vite.

Asupra comunei Ciucurova s'a aruncat 7 bombe fără însă să producă stricăciuni.

*

Cîmpulung, 28 Octombrie

Astăzi de dimineață pînă la ora 1, au virat asupra orașului nostru cinci aeroplane inamice; după amiază pînă la orele 4, au virat numai două.

Aparatele dușmane au aruncat mai multe bombe, cari nu au făcut pagube însemnate, dar au omorît 2 soldați și un copil de 12 ani și au rănit o femee bătrînă, 2 soldați și pe sublocot. Petru Sfetea, controlor la administrația financiară de Muscel.

Deschiderea Dumei

Paris, 25.— Președintele Dumei a făcut cunoscut că deschiderea Dumei este fixată pentru ziua de 1 Noembrie. (A. Radio).

Scufundarea unui vapor englez

Paris, 29.— Vasul englez „Urabia" al companiei „Peninsulară" avînd 480 pasageri, a fost scufundat de un submarin.

După informațiunile de pînă acum se presupune că echipagiul și pasagerii au fost salvați.

Moartea principelui Frederic de Bavaria

Roma, 26. — Din Zürich: Prințul Frederic al Bavariei, grav rănit în ziua de 7 Noembrie (st. n.) a murit a doua zi. (A. T. I.).

Comunicatele Marelui cartier general rus

Petrograd, 28. — **FRONTUL OCCIDENTAL.** — **In regiunea Scwbovo inamicul a reluat în mai multe rînduri ofensiva. Trupele noastre au rezistat cu îndîrjire, dar după 7 atacuri ale inamicului, au fost silite să părăsească linia întîia a tranșeelor. Inamicul s'a servit aci de muncitorele de flăcări.**

Pe Bistrița, în regiunea Pozykow-Stary și Bogorodjaty-Stary, am făcut recunoașteri avantajoase pentru noi.

La sud de Vatra-Dornei, în valea Bistriței, în regiunea localităților Holo-Tuighes și Putna, inamicul a contraatacat și am fost siliți să părăsim cîteva coline, pe cari le ocupaserăm în ajun.

*

FRONTUL CAUCAZULUI. — In direcția Kikemadan, în fața orașului Xuridjanel, a fost respinsă o încercare de ofensivă a turcilor. (T. F. F.)

Căzuți pe cîmpul de onoare

S.-loc. de rezervă **Corneliu St. Cosma** — S.-loc. de rezervă **Ioan Bucur** — Sub-locotenent **Popescu** învățător

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat oficial No. 77

Din 30 Oct. 1916, ora 7 dim.

FRONTUL de NORD și NORD-VEST

In valea Trotușului, trupele noastre au atacat și au luat muntele Alunișul (8 km. Nord Goioasa) și muntele Preotesele (7 km. Nord Agăș).

In valea Uzului, artileria noastră a distrus fabrica dela Uswolgy. Inamicul a dat 8 atacuri în direcția vîrfului Cernica (între Slănic și Oituz), cari toate au fost respinse, după care am trecut la contraatac pe întregul front, din Vrancea pînă în Slănicul-Moldova și am ocupat vîrful Lupscoi și Fata-Moartă.

In valea Buzăului, un atac inamic început la ora 6 după amiazi, pe dreapta rîului, a fost respins la ora 8 seara.

La Tabla Buții, Bratocea și Predeluș, acțiuni de patrulă.

In valea Prahovei, acțiuni de artilerie.

In regiunea Dragoslavelor, puternice atacuri inamice spre Lerești și Cîndești. Lupta este în curs.

In valea Oltului, continuăm a progresa pe malul stîng. Pe malul drept, inamicul a atacat violent.

In valea Jiului, un puternic atac inamic a silit trupele noastre să se retragă puțin spre Sud.

Lupte violente în localitatea Orșova.

Frontul de Sud

Pe Dunăre cîteva focuri de tun.

In Dobrogea, s'a înaintat pînă pe frontul: Topal, Iman-Cisme și Caranasuf, unde s'au luat 100 prizonieri.

SOSIREA IN CAPITALA

a misiunei chirurgicale franceze

Eri dimineață au sosit în Capitală, însoțiți de un numeros personal, membrii primului grup de chirurgi francezi, puși la dispoziția guvernului român, de către guvernul francez.

Acest grup e compus din d-nii chirurgi-maiori: Lavenant, șef de sector chirurgical și medicul maior Lheureux. Hirurgii ajutori sunt d-nii: medic maior Augagneur, Molina, Florence și Drames. Medicul maior Jeannicoti, stomatologist și medicul maiar Coutard, radiograf, completează primul grup al misiunei.

Medicul maior Lavenant a cut campania din Maroc și din Germania, ca șef de ambulanță.

Medicul maior Lavenant a fost șef de secțiune chirurgicală a două regiuni în Franța și chirurg-șef al centrelor chirurgicale a acelor regiuni.

D-nii Augagneur și Florence cunosc de aproape războaiele balcanice. Ei sunt veterani ai campaniei din Serbia și au contribuit la reorganizarea serviciului sanitar al armatei sîrbești.

Medicul maior Jeannicot, stomatologist distins, secundează pe medicul maior Lavenant, ca și d-nii Augagneur și Florence, precedînd pe infirmierele „Uniunei femeilor din Franța", cari vor sosi zilele astea cu darul făcut M. S. Reginei Maria, care consistă în peste 300 lăzi de material chirurgical. Infirmierele au în frunțea lor pe amiralul Fournier, președintele „Uniunei femeilor din Franța".

Peste două zile va sosi al doilea grup de chirurgi, sub conducerea medicului maior Lorier, profesor agregat, șef de sector chirurgical, cu d-nii Debrieu, Vuillet și Boume, chirurgi-ajutori.

AUSTRO-GERMANII descoperă 200.000 de morminte în Carpații de Nord

Londra, 28. — Comitetul național unguresc, care se ocupă de mormintele soldaților căzuți în luptă a publicat un raport din care reese că investigațiile lor în Carpații de nord au avut ca rezultat descoperirea a două sute de mii de morminte a soldaților austro-ungari. Dintre aceste peste 35.000 sunt morminte colective, unde au fost îngropați mai mult de un soldat. Numerile publicate arată că în iarna 1914—1915 peste 250.000 de oameni au fost omoriți, ceea ce nu a fost știut pînă în prezent. Publicațiunea aceasta a produs mare consternare, de oarece e bine știut că majoritatea unităților combatante pe frontul rusesc erau unguresti, iar numai o mică fracțiune austr-ogermană. (A. T. E.).

Inaintarea germană în Carpați va fi oprită

Roma, 26. — „Daily Telegraph" e informat că în cercurile autorizate din Statele aliate se crede că noile înțelegeri militare ruso-române, ca și măsurile luate și cari sunt pe cale de a se înfăptui pe urma acestor înțelegeri, sunt astfel, în cît ele vor opri înaintarea austro-germanilor în Carpați. (A. T. I.)

Svonuri

despre o pace separată între Germania și Rusia

Londra, 27.—Ziarul „Morning Post" anunță că o știre extraordinară a fost primită de la Viena în ziua de 29 Octombrie st. n. din isvor german. Această știre anunță că s'ar fi răspândit svonuri fantastice în legătură cu o pace separată între Germania și Rusia. Rezultatul acestui svon este caracteristic pentru starea de spirit actuală a poporului din Viena. Capitala Austriei a fost scena unor demonstrații entusiaste, cînd poporul aflase că tratativele de pace cu Rusia erau aproape sfîrșite. Această știre a cauzat o mare impresie cu toate că a fost desmințită în mod oficial a doua zi. (Ag. tel. engleză.)

Alegerea președințială în Statele-Unite

Paris, 25. — Situația electorală în Statele Unite continuă a fi nelămurită. Ziarele americane au publicat eri din eroare alegerea d-lui Hughes.

Eri dimineață, între orele 1 și 6, soseau telegrame anunțînd de fiecare dată victoria d-lui Hughes. Spre dimineață, altă serie de telegrame anunța victoria d-lui Wilson.

Niciodată lupta electorală n'a fost mai aprinsă în Statele Unite. Situația de acum se aseamănă cu aceea din 1876 cînd candidatul republican Saes avu prioritatea cu un singur vot asupra adversarului său Tilden.

Ultimele știri anunțau că d. Wilson era sigur de 264 de voturi, pe cînd majoritatea absolută este de 266.

După o informație din Londra emanînd din ziarele din New-York, consiliul partidului democrat ar fi telegrafiat secțiilor de voturi: „Wilson ales. Luați seama la urna electorală, căci adversarii nostri sunt capabili de orice". (Agenția Radio).

Un tratament de favoare pentru prizonierii români în Italia

Roma, 26.- Ziarul «Secolo» vorbind de prizonierii români din armata austriacă, prinși de trupele italiene, scrie: Aliata noastră România — ca și de altfel aliatele noastre Rusia și Serbia—are tot interesul ca prizonierii aparținînd ținuturilor române subjugate de monarhia austro-ungară să se întoarcă după victorie, la vetrele lor, avînd în inimă sădite cele mai nobile sentimente către țara și națiunea lor, ca și către latinitatea noastră comună. Credem deci că ar fi nimerit ca să-i strîngem cu toții la olaltă, în vre-un oraș, spre a le putea vorbi de năzuințele neamului.

Ca să ajungem la această țintă, trebue să-i luminăm nu numai prin învățătura cărților și prin citirea ziarelor și revistelor, dar și prin graiul viu al vreunor conferențiari pe înțelesul lor.

Intr'un cuvînt — încheie ziarul ziar — ar trebui ca românii să tragă toate foloasele din șederea lor în mijlocul nostru. (A. T. I.)

Principele George al Greciei la Copenhaga

Paris, 29.—Principele George al Greciei a sosit la Copenhaga.

Interview cu d. Nicolae Xenopol

Este poporul român leneș?

Se știe că d. Victor Eftimiu, într'un articol publicat în *Figaro* a afirmat că poporul român e leneș. Fără a voi să ne ocupăm de d. Eftimiu, nici de cauzele ce l'au determinat să scrie acel articol, am voit să stabilim în mod cert dacă această afirmațiune e bazată pe o observațiune reală sau dacă e numai o fantazie de scriitor. In acest scop ne-am adresat d-lui Nicolae Xenopol, un bun cunoscător al situațiunei noastre economice, care s'a ocupat în mod special de munca țăranului român și în ultima sa operă economică *La Richesse de la Roumanie*, și l'am rugat să ne arate care e capacitatea de lucru a poporului român și dacă într'adevăr dînsul poate fi clasat printre neamurile cuprinse de lenevie.

Iată ce ne-a răspuns distinsul nostru interlocutor:

— E o afirmațiune ridicolă de a susține că poporul român e leneș, ne-a răspuns d. Nicolae Xenopol. Numai acei cari ignoră în mod absolut desvoltarea materială uriașă a țărei noastre pot să își permită de a scrie asemenea bazaconii. Tot ce se vede și se petrece în jurul nostru e o dovadă de marea putere de muncă a poporului român. Vă voi da cîteva cifre cari vor fi de sigur mai tari decît vorbele.

Suprafața de cultură a României e de aproape 6.200.000 hectare. In 30 ani suprafața s'a întreit, pe cînd populația n'a crescut decît cu 35 la sută. Prin ce s'a ajuns la asemenea rezultat însemnat dacă nu prin munca poporului român?

România ține astăzi primul loc ca suprafață cultivată de grîu,— proporțional cu teritoriul ei — precum și ca producțiune de cereale. Șeaptezeci și cinci la sută din exportul nostru e constituit din produsele agricole; și cu valoarea acestei exportațiuni plătim tot impozitul țărei, și tot cu valoarea producțiunei noastre agricole subvenim la o mare parte din cheltuelile statului, precum și la toate cheltuelile de lux ale claselor bogate și la tot felul de aceste luxuri, cum sunt bunăoară călătoriile în străinătate ale unor literați ca d. Eftimiu.

De unde toată această prosperitate? se întreabă fostul ministru de industriei și comerț.

Producțiunea petroleului nu reprezintă încă de cît o mică parte din avuția țărei; și industria noastră, deși importantă, nu se poate măsura cu desvoltarea noastră agricolă. Și chiar la baza industriei noastre, care e în parte în mîna străinilor, stă tot producția agricolă. Agricultorii dau sfecla pentru zahăr, lînă pentru postav, cînepa, etc.

Cine e făuritorul tuturor bogățiilor și tuturor acestor prosperități, dacă nu românul muncitor, harnic? E chiar de mirare că el poate produce atîta cu o alimentațiune relativ insuficientă; dacă alimentațiunea lui ar fi mai bună și s'ar suprima complet vînzarea alcoolului, eu cred că capacitatea noastră de producțiune s'ar îndoi.

Toți din jurul nostru vedem an cu an cum răsar noui semne de bogăție și de belșug, și se pot găsi oameni cari să-și închipuiască că această bogăție ne cade din senin, iar nu prin muncă stăruitoare și încordată. E incontestabil că în lunile de iarnă, țăranul român nu lucrează destul; el nu face însă aceasta din lene, ci din neprevederea noastră cari nu știm să facem ca zilele lui de iarnă să fie utilizate prin tot felul de mici industrii. In schimb, însă, ce muncă enormă depune el în cea mai mare parte a anului! In raport cu alimentațiunea sa aceasta muncă e într'adevăr uimitoare.

Pentru a taxa pe țăran de leneș sau de muncitor trebue știută mai minată munca sa nu la o epocă determinată, ci pe o vreme mijlocie și mai cu seamă să se ție seamă de rezultatele ei.

E adevărat că în orașe se văd oarecari semne de parazitism și că munca unor anumite clase, din fericire foarte restrînse ca număr, nu corespunde situațiunei și influenței lor. Dar acest fenomen se observă pretutindeni, mai cu seamă în marile aglomerațiuni, și nu după asemenea excepții se poate judeca capacitatea de lucru a unui popor.

Deși sunt un admirator al lucrărilor literare și artistice, eu vă spun drept că preferințele mele merg întotdeauna la cei mici și mulți cari prin munca și jertfele lor fac posibilă o cultură mult mai superioară. In tot cazul, pentru mine are o mie de ori mai mare valoare socială și națională un țăran harnic și cinstit de cît un literat care, pentru as face reclamă, își insultă și înjosește neamul din care *pretinde* că face parte.

*

Cu aceste cuvinte de adînc românism și-a încheiat interviewul d. Nicolae Xenopol.

EMIL NICOLAU

Ofensiva franco-engleză

Francezii cuceresc noui tranșee pe Somme.—Bombardări de artilerie la Verdun

Paris, 29. — La nordul Sommei francezii au luat mai multe elemente de tranșee germane. La nord-est de Lesboeufs și în regiunea Saillisel a fost respins cu ușurință un atac german. Francezii au luat prizonieri.

La sudul Sommei bombardarea continuă, foarte violentă în sectorul Pressoir și Ablaincourt.

Pe malul drept al Meuzei mare activitate a celor două artilerii pe tot frontul cuprins între carierele dela Haudromont și Damloup, fără acțiuni de infanterie.

Liniște pe restul frontului.

(T. F. F.)

Războiul va continua și anul viitor

Karnarvon, 28.— Generalul Rawlinson, comandantul unei armate din ofensiva de pe Somme, interviewat de New-York Associated Presse, a spus că linia germană în apus poate fi ruptă indoială frîntă, mai curînd sau mai tîrziu. Ceea ce trebue, e să urmărim lucrul. In acest război victoria trebue să fie ca un rezultat al superiorității morale și fizice.

Trebue timp suficient pentru cele trei puncte decisive. Mai întîi dușmanul trebue silit să se ție în defensivă, apoi focul superior și forțe omenești, în sfîrșit presiunea neîndurată în atac trebue să micșoreze într'atîta organizația și moralul inamicului, încît acesta să fie odată înfrînt.

Aliații, în strînsă cooperare și simpatie, vor urmări presiunea simultană pe toate fronturile pînă cînd inamicul va ceda. Armata britanică încă n'a atins culmea puterei sale și nici nu va fi aceasta pînă în primăvara sau vara viitoare.

Comunicat britanic

Karnarvon, 28.— Comunicatul oficial britanic cu data de 27, orele 11,20 seara, anunță o însemnată bombardare din partea inamicului a frontului nostru de la sud de Ancre. Noi am bombardat regiunea străjmașului de la răsărit de tranșeele Regina. Aserțiunea inamicului că la 23 ar fi respins trupele noastre cu „foarte mari pierderi singeroase" într'o bătălie de prima ordine, dată cu forțe puternice, e încă una din știrile pe de-antregul false, pe cari le crede necesar să le anunțe inamicul, acum în urmă, la intervale scurte. Faptele sunt așa cum au fost relatate în comunicatul britanic de la 23. Atacurile noastre au fost locale, date cu puține batalioane, spre a cîștiga cîteva tranșee înaintate în trei puncte, în scop de a ne întări linia frontului nostru. Mai toate din aceste tranșee au fost luate, iar pierderile noastre au fost proporționate cu micile forțe întrebuințate și cu scopul operațiunei.

Ultimul comunicat oficial britanic de la orele 10,57, în dimineața de 28, raportează că în noaptea de 27 a fost simțitoare activitate de artilerie pe ambele maluri ale riului Ancre, unde inamicul a făcut uz de un mare număr de bombe cu gaze. La nord-est de Festubert, mortierele de tranșee inamice au fost reduse la tăcere de artileria noastră și de mortierele noastre de tranșee.

O nouă victorie franceză pe Somme

Paris, 29.— Cu toată ploaia perzistentă și terenul desfundat, armata franceză a repurtat din nou un important succes pe Somme, cucerind pe un front de 4 km. toate pozițiunile din jurul pădurei Chaulnes.

S'au luat 500 prizonieri.

Prăvăliile se vor închide în Franța la orele 6 d. a.

Roma, 26. — Cu începere dela 15 Noembrie (st. n) prăvăliile și magazinele vor fi închise în toate orașele Franței la orele 6 d. a. Vor rămîne deschise numai stabilimentele alimentare, băcăniile și farmaciile. (A. T. I.)

A APARUT
ALMANAHUL
ziarului „UNIVERSUL"
::: pe 1917 :::
De vînzare la toți vînzătorii de ziare și chioșcarii
Prețul 45 bani exemplarul

CHESTIA AUTONOMIEI POLONIEI

Londra, 27.— Corespondentul din Berna al ziarului „Morning Post" spune că ziarul „Münchener Post" publică știrea că presa berlineză socialistă reprezintînd toate partidele, răspunde la proclamarea independenței statului polonez printr'o petiție în care cere libertatea pentru presa germană. Această cerere a fost făcută pentru scopuri contrarii; conservatorii se tem că polonezii ar putea obține prea multă libertate, socialiștii din contra se tem că vor avea prea puțină. Ziarele elveține, cari nu sunt sub influența germană condamnă acțiunea împăraților austro-germani. Ziarul „Journal de Genève" clasifică acest act alături de violarea neutralității Belgiei, și de asasinarea civililor, prin aruncarea bombelor din aeroplane. Corespondentul adaugă că nu se știe încă cine va fi noul rege al Poloniei, dar în general se crede că prințul Leopold al Bavariei va fi ales. (Ag. tel. engleză).

Chestia poloneză și presa italiană

Roma, 26.— „Tribuna, după ce a relevat că crearea regatului Poloniei nu e de cît un expedient al Imperiilor Centrale, expedient care se bazează pe o experiență înșelătoare și care constitue o promisiune amăgitoare, se îndoește că dușmanii nostri vor putea trage din noua stat numărul de recruți sperat de dînșii. Atît din punctul de vedere al numărului cît și din punctul de vedere moral, poporul polonez care nu se va lăsa momit de germanii asupritori ai fraților lor din România, le pregătește nemților o mare păcăleală.

„Tribuna" Inchee zicînd că, ori cum ar fi faptul că germanii au recurs la ast-fel de mijloace, arată că ei sunt împinși la această de repedea și ireparabila istovire a resurselor lor.

„Giornale d'Italia" scrie: Dacă Imperiile Centrale n'au alte mijloace ca să facă față la nevoile neînlăturate și la gravele lipsuri pe cari le îndură, de sigur că nu va fi noul regat fără de rege și de granițe, cu o armată fără credință și fără oameni, acela care va putea să-i scape. (A. T. I.)

Presa americană și Polonia

Londra, 27.—Ziarul „New-York Times" spune că înființarea noului regat polonez, este o lovitură în contra manifestului țarului, prin care acesta promite Poloniei un guvern autonom, libertatea civilă și cea religioasă. Dar, spune ziarul american, dacă kaizerul vrea să arate că s'a schimbat, și că acum simte o mai mare iubire pentru libertate, de ce nu restabilește el regatul belgian? (Ag. tel. engleză).

Nu risipiți apa